stavu obviněného, a kde se ani netvrdí, že okolnosti činu, o nějž jde, byly v nějakém směru, třebas ve směru osobním, odchylné od skutkového stavu nálezem zjištěného. Že v takovém případě nejde o skutečnost způsobilou, aby odůvodnila usvědčení obviněného ve směru odchylném od pravoplatného nálezu, je nasnadě.

Pokud se stížnost návladního komory domáhá extensivního výkladu ustanovení o obnově, bylo již nahoře uvedeno, že tomu brání výjimečná povaha instituce obnovy. Nebylo proto lze stížnosti vyhověti.

Čís. 363 dis.

K rozsahu pojmu »zastoupení strany« podle § 9 adv. ř.

Advokát smí upozorniti ministerstvo spravedlnosti na skutečné nebo domnělé nepřístojnosti při konání spravedlnosti, nesmí však zahrocenou formou a sesměšňujícím způsobem upozornění zlehčovati rozhodnutí, úřady nebo zákony. Taková forma kritiky nemůže býti ospravedlněna ani poukazem na přípustnost satiry.

(Rozh. ze dne 21. května 1938, Ds I 25/38.)

Nejvyšší soud jako soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie, slyšev generálního prokurátora, vyhověl stížnosti návladního komory do usnesení kárné rady advokátní komory, jímž bylo vysloveno, že není příčiny ke kárnému stíhání Dr. A., advokáta v P., změnil napadené usnesení a vyslovil, že je příčina k jeho kárnému stíhání pro přečin zlehčení cti a vážnosti stavu.

Důvody:

O Dr. A. vyšlo najevo, že ve svém podání na ministerstvo spravedlnosti ze dne 10. dubna 1937 použil způsobu psaní, jejž nutno označiti za nevěcný a advokátního stavu nedůstojný. Přicházejí tu zejména v úvahu místa »jaký to pokrok dvacátého století«, »odstřihnutím 43 mm širokého pruhu papíru by se zajisté nebylo zvrhlo staleté plémě úředního bělouše« a »aby i občan laik byl přesvědčen, že vůdčí myšlenkou zákonů může býti i zdravý lidský rozum«.

Neprávem má napadené usnesení za to, že pro souzený případ platí ustanovení § 9 adv. řádu, neboť ustanovení to předpokládá jednání advokátovo při zastoupení strany, kdežto Dr. A. podání, o něž jde, učinil po zamítnutí knihovní žádosti za tím účelem, aby byl všem soudům dán pokyn co do postupu při žádostech psaných na nenormalisovaném papíře. I když se pojem zastoupení vykládá v širším slova smyslu, totiž tak, že zahrnuje v sobě nejen činnost, jíž koná advokát jako zmocněnec klienta, nýbrž i t. zv. konsiliární praksi, při níž se třetí osoba jen domáhá jeho rady (Lohsing, Oesterr. Anwaltsrecht, str. 82),

nelze pochybovati, že podání nahoře zmíněné nespadá pod pojem zastoupení strany, neboť podání to nesměřovalo k tomu, aby bylo zamítavé usnesení okresního soudu v K. zrušeno nebo odvoláno, nýbrž jen k tomu, aby byly všechny soudy pro budoucnost poučeny, jak mají postupovati při podání žádosti psané na nenormalisovaném papíře.

Advokátovi je zajisté zůstaveno na vůli, aby ministerstvo spravedlnosti upozornil na skutečné nebo domnělé nepřístojnosti při konání spravedlnosti. Kritika soudních rozhodnutí může býti jen vítána jako pomůcka pro správný výklad zákona, pro správné jeho užití na konkretní případ, pokud se týče pro reformu cestou zákonodárnou nebo administrativní. Tomu je tak jen tehda, děje-li se kritika rozhodnutí, pokud se týče i zákona jakožto právního podkladu rozhodnutí lege artis, t. j. vědeckými a právnickými, při nejmenším však věcnými vývody o tom, proč rozhodnutí nehoví zákonu nebo proč zákon nehoví potřebám života a prakse (srov. rozh. č. 198 dis. Sb. n. s.). Uvedenému účelu však nehoví kritika zahrocenou formou a sesměšňujícím tónem zbytečně zlehčující rozhodnutí, úřady, ba i zákony. Taková kritika podrývá důvěru v soudy a zákony, snižuje jejich vážnost a působí pak více zla než dobra. Taková forma kritiky nemůže býti ospravedlněna ani poukazem na přípustnost satiry. Je sice pravda, že podle ustálené judikatury soudu zrušovacího ve věcech trestních jsou ironie, satira a sarkasmus soudně trestné s hlediska ochrany cti jen tehda, když se příslušné útoky dotýkají osobní hodnoty a mravních kvalit napadeného a když projev podle své formy nebo svého obsahu nabývá povahy do té míry sesměšňující, že se tím snižuje úcta a vážnost napadeného; leč jinak je posouditi otázku, jsou-li v podání, jež činí advokát, státem to uznaný a privilegovaný činitel při konání spravedlnosti (srov. rozh. č. 198 dis. Sb. n. s.), na úřad a najmě na nejvyšší úřad justiční správy, s hlediska kárného přípustné tak ostře satirické, ba již sesměšňující útoky proti soudu a zákonu jako v souzeném případě, kdyžtě vhodnou, důstojnou a ryze věcnou formou kritiky byla zajisté zaručena při nejmenším stejná účinnost podání.

Posuzuje-li se děj, o nějž jde, s tohoto hlediska, není vyloučeno, že kárná rada dospěla k úsudku, že se způsob psaní Dr. A. v souzeném případě nesrovnával se ctí a vážností stavu, poněvadž může vyvolati dojem, že tu pisatel-advokát projevuje ať úmyslně, ať z kárně závadného nedostatku rozvahy nevážnost vůči úřadům a zákonům. Že takový dojem může vrhati nepříznivé světlo na celý stav, jemuž podatel přísluší, nelze pak pochybovati. Bylo proto důvodné stížnosti návladního komory vyhověti a vysloviti, že je tu příčina ke kárnému stíhání Dr. A. pro kárný přečin zlehčení cti a vážnosti stavu.

Čís. 364 dis.

Zlehčení cti a vážnosti stavu, neoznámil-li advokát cesionáři, jemuž postoupil palmární pohledávku proti svému klientovi, že ji klient později omylem zaplatil v jeho kanceláři, nevydal-li cesionáři přijatý peníz, ani